

Communicatie

Communiceren via AAA methode

A = aanwezig zijn

A = Actuele onderwerpen om te bespreken

A = Anticiperen

1. Neem de tijd (hang je jas op de kapstok en ga zitten)
2. Geeft ruimte om alle onderwerpen te kunnen bespreken
3. Actief luisteren
4. Wees spontaan, maak contact en leef je in
5. Neem samen besluiten (zorgplan)
6. Wees bereikbaar (geef een telefoonnummer of maak afspraken over het reageren op de "bel")
7. Wat is er aan de hand (Diagnose)
8. Wat is de verwachting (Prognose)
9. Zijn er lichamelijke klachten en zorgen
10. Zijn er klachten en zorgen over het netwerk (psychosociaal)
11. Zijn er zingevings-, - en spirituele vragen en zorgen
12. Wat zijn de wensen voor nu en de komende dagen (korte termijn)
13. Wat moet er nog worden gedaan om te komen tot afronding van het leven
14. Bespreken van opties voor behandeling en zorg
15. Biedt vervolg afspraken aan
16. Bespreek de mogelijke complicaties
17. Zijn er nog wensen voor de komende weken of maanden ; langere termijn
18. Begeleid en bespreek de wensen rondom het stervensproces (laatste uren of dagen)
19. Bespreek en neem beslissingen rond het levenseinde